

การศึกษาองค์ประกอบของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

The Component of Potential of Tourist Attractions in Phatthalung Province

นารีภรณ์ ศรีจิริต¹ ชวลีย์ ณ ถลาง² เสรี วงษ์มณฑา³

Nareeporn Sricharit, Chawalee Na Thalang, Seri Wongmontha

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง และ 2) เพื่อศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการเก็บแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอควนขนุน อำเภอเมือง อำเภอป่าพะยอม และอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง รวมจำนวน 400 คน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) จังหวัดพัทลุงมีองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10 A's) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=4.40$, $SD=0.54$) ด้านบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.59$) ด้านความเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.59$) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.61$) ด้านที่พักแรม ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.57$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.62$) และด้านการเข้าถึง ($\bar{X}=4.23$, $SD=0.57$) 2) นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ไม่ต่างกัน ทั้งนี้ งานวิจัยฉบับนี้สามารถนำไปใช้ได้กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวในยุคปัจจุบันได้

คำสำคัญ (Keywords) : แหล่งท่องเที่ยว; ศักยภาพ; องค์ประกอบการท่องเที่ยว

Abstract

This research aimed 1) to study the components of tourist destinations in Phatthalung Province and 2) to examine the demographic characteristics influencing the components of tourist destinations in Phatthalung Province. The study employed a quantitative research approach, gathering data through questionnaires from 400 Thai tourists visiting Khuan Khanun

Received: 2024-08-04 Revised: 2024-09-06 Accepted: 2024-09-07

¹ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา; Tourism and Hotel Management, College of Management, University of Phayao. E-mail: nareeporn.sr@skru.ac.th

² หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา; Tourism and Hotel Management, College of Management, University of Phayao. E-mail: ajarnchawalee@gmail.com

³ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา; Tourism and Hotel Management, College of Management, University of Phayao. E-mail: ajarnseri@gmail.com

District, Mueang District, Pa Phayom District, and Khao Chai Son District in Phatthalung Province. Data analysis was conducted using both descriptive and inferential statistical methods.

The research findings indicated that Phatthalung Province scored highest in overall tourist destination components (the 10 A's), including tourist attractions ($\bar{X}=4.40$, $SD=0.54$), tourist attraction atmosphere ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.59$), friendliness of local people ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.59$), tourist activities ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.61$), accommodation ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.57$), facilities ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.62$), and accessibility ($\bar{X}=4.23$, $SD=0.57$). Furthermore, tourists with different demographic characteristics showed similar levels of opinion regarding the components of tourist attractions (the 10 A's). This research can be utilized by relevant agencies to develop tourism strategies that align with the current needs of tourists.

Keywords: tourist attractions; potentiality; tourism components

บทนำ (Introduction)

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสร้างรายได้หลักและคุณประโยชน์ให้ประเทศไทยมาอย่างยาวนาน โดยขับเคลื่อนกว่าหนึ่งในสามของมูลค่าการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การท่องเที่ยวไทยมีชื่อเสียงติดอันดับต้นในระดับโลกทั้งในด้านความงดงาม และทางเลือกที่หลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว และวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ดึงดูดใจ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564) นอกจากนี้ยังมียุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่หลากหลายและเน้นความยั่งยืน มีการผสมผสานวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา และความเป็นไทยเพื่อสร้างประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวกระจายไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในเมืองรองมากขึ้น ซึ่งภาครัฐและเอกชนได้มีมาตรการสนับสนุนและกระตุ้นการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในเมืองรองเพื่อการกระจายและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน (กรมการท่องเที่ยว, 2564)

จังหวัดพัทลุง เป็นจังหวัดหนึ่งในเมืองรองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีสถานที่สำคัญที่ทรงคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม เป็นแหล่งกำเนิดหนังตะลุง มโนราห์ และยังคงรักษาเอกลักษณ์ศิลปะ การแสดงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ นอกจากนี้ยังมีประเพณีและวัฒนธรรมที่น่าสนใจ ประกอบกับการดำเนินวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ยึดมั่นแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชาวจังหวัดพัทลุง ทำให้จังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ในด้านวิถีความเป็นไทย และมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ (สารโจน์ สามารถ และคณะ, 2565: 422-437) อีกทั้งยังมีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่โดดเด่น สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดสู่ชนรุ่นหลังได้

จากความเป็นมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวในการสร้างความสนใจ และทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง รวมถึงให้หน่วยงานทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงไปใช้เพื่อการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และเพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ได้แก่ 1) การเข้าถึง (Accessibility) 2) แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) 3) ที่พักแรม (Accommodation) 4) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 5) กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) 6) การบริการเสริมอื่นๆ (Ancillary) 7) บรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว (Atmosphere) 8) ความพร้อมจัดรายการนำเที่ยว (Availability) 9) การบริการของภาครัฐ (Authority) 10) ความเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น (Amiability) และลักษณะประชากรศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ รายได้และภูมิสำเนา

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอควนขนุน อำเภอเมือง อำเภอป่าพะยอม และอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ซึ่งใช้เกณฑ์ Quota Sampling ซึ่งแบ่งเป็นอำเภอละ 100 คน จำนวน 4 อำเภอ รวมทั้งหมด 400 คน ซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบขนาดของประชากร เพียงแต่ผู้วิจัยทราบว่ามีความจำนวนมาก จึงใช้สูตร W.G. Cochran (Cochran, 1953)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ อำเภอเมือง อำเภอควนขนุน อำเภอป่าพะยอม และอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา เดือนตุลาคม 2566 ถึง เดือนมกราคม 2567

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้สร้างจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตัวเลือกให้เลือกตอบ (Check List) ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว (10A's) มีลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ แบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Rating Scale) ทั้งนี้ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ความครอบคลุมของเนื้อหา ตลอดจนรูปแบบของแบบสอบถามเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ จากนั้นนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ และนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบความเชื่อมั่น หรือความเที่ยงตรงก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริง (Try Out) โดยเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ค (Cronbach, 1951: 297-334) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.94 ถือได้ว่าแบบสอบถามมีมาตรฐานผู้วิจัยจึงนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามกับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอควนขนุน อำเภอเมือง อำเภอป่าพะยอม และอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง รวมจำนวน 4 อำเภอ อำเภอละ 100 ชุด รวมจำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยแบ่งระดับค่าเฉลี่ย ออกเป็น 5 ระดับ แบบอันตรายภาคขึ้น ดังนี้ระดับน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 ระดับน้อยมีค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 ระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 ระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 ระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 โดยใช้อธิบายความหมายของข้อมูลในลักษณะการบรรยายทั่วไป

สถิติเชิงอนุมาน ใช้การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova or F-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเปรียบเทียบพหุคูณของ Scheffer

ผลการวิจัย (Research Results)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 83.0 มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี ร้อยละ 31.3 ส่วนใหญ่การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 59.5 ส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 50.7 มีสถานภาพ สมรส ร้อยละ 49.5 มีรายได้ต่อเดือน 15,001-25,000 บาท ร้อยละ 29.0 และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ร้อยละ 88.8 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1) หญิง	332	83.0
2) ชาย	68	17.0
รวม	400	100.0
อายุ		
1) ต่ำกว่า 20 ปี	13	3.3
2) 20-30 ปี	80	20.0
3) 31-40 ปี	125	31.3
4) 41-50 ปี	117	29.3
5) 51-60 ปี	60	15.0
6) 60 ปีขึ้นไป	5	1.3

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รวม	400	100.0
ระดับการศึกษา		
1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	56	14.0
2) ปริญญาตรี	238	59.5
3) สูงกว่าปริญญาตรี	106	26.5
รวม	400	100.0
อาชีพ		
1) ข้าราชการ/พนักงานรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	203	50.7
2) นักเรียน/นักศึกษา	12	3.0
3) พนักงานบริษัท	85	21.3
4) ธุรกิจส่วนตัว	56	14.0
5) เกษตรกร	9	2.3
6) อื่น ๆ (รับจ้างทั่วไป พนักงานของรัฐ/ ลูกจ้างหน่วยงานรัฐ	35	9.1
7) แม่บ้าน พ่อบ้าน ธนาคาร		
8) นายหน้าที่ดิน		
9) พนักงานมหาวิทยาลัย		
10) มัคคุเทศก์		
11) การให้บริการที่พักและโรงแรม		
12) ผู้ช่วยทันตแพทย์		
13) ค้าขาย ครู)		
รวม	400	100.0
สถานภาพ		
1) โสด	162	40.5
2) สมรส	198	49.5
3) หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่	40	10.0
รวม	400	100.0

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
1) 15,000 บาท หรือต่ำกว่า	83	20.8
2) 15,001-25,000 บาท	116	29.0
3) 25,001-35,000 บาท	49	12.3
4) 35,001-40,000 บาท	45	11.3
5) 40,001 บาทขึ้นไป	107	26.8
รวม	400	100.0
ภูมิลำเนา		
1) ภาคใต้	355	88.8
2) ภาคกลาง	20	5.0
3) ภาคเหนือ	13	3.3
4) ภาคตะวันออก	7	1.8
5) ภาคตะวันตก	5	1.3
รวม	400	100.0

ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.35$, $SD=0.62$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=4.40$, $SD=0.54$) ด้านบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.59$) ด้านความเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.59$) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.61$) ด้านที่พักแรม ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.57$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.62$) ด้านการเข้าถึง ($\bar{X}=4.23$, $SD=0.57$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการบริการของภาครัฐ ($\bar{X}=4.03$, $SD=0.71$) ด้านบริการเสริมอื่น ๆ ($\bar{X}=3.89$, $SD=0.67$) และด้านความพร้อมจัดรายการนำเที่ยว ($\bar{X}=3.84$, $SD=0.75$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ในจังหวัดพัทลุง

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว (10A's)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว	4.40	0.54	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว	4.32	0.59	มากที่สุด
3. ด้านความเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น	4.32	0.59	มากที่สุด
4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.31	0.61	มากที่สุด
5. ด้านที่พักแรม	4.30	0.57	มากที่สุด
6. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.24	0.62	มากที่สุด
7. ด้านการเข้าถึง	4.23	0.57	มากที่สุด
8. ด้านการบริการของภาครัฐ	4.03	0.71	มาก
9. ด้านบริการเสริมอื่น ๆ	3.89	0.67	มาก
10. ด้านความพร้อมจัดรายการนำเที่ยว	3.84	0.75	มาก
ระดับความคิดเห็นโดยรวม	4.35	0.62	มากที่สุด

ลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงพบว่า จากตารางที่ 3 แสดงผลสรุปของการทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบที (t-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way analysis of Variance: One-Way ANOVA or F-Test) พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ไม่ต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) แตกต่างกัน ในด้านการเข้าถึง ที่พักแรม บริการเสริมอื่นๆ สิ่งอำนวยความสะดวก ความพร้อมจัดรายการนำเที่ยว การบริการของภาครัฐ กิจกรรมการท่องเที่ยว และภาพรวม

นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) แตกต่างกัน ในด้านที่พักแรม บริการเสริมอื่นๆ ความพร้อมจัดรายการนำเที่ยว การบริการของภาครัฐ และภาพรวม

นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) แตกต่างกัน ในด้านแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึง ที่พักแรม บริการเสริมอื่นๆ สิ่งอำนวยความสะดวก ความพร้อมจัดรายการนำเที่ยว การบริการของภาครัฐ กิจกรรมการท่องเที่ยว บรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว และภาพรวม

นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) แตกต่างกัน ในด้านการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ความพร้อมจัดรายการนำเที่ยว การบริการของภาครัฐ ความเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น กิจกรรมการท่องเที่ยว บรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว และภาพรวม

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ไม่แตกต่างกัน ในด้านบริการเสริมอื่นๆ ความพร้อมจัดรายการนำเที่ยว และการบริการของภาครัฐ

นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ไม่แตกต่างกัน ในด้านบริการเสริมอื่นๆ และความพร้อมจัดรายการนำเที่ยว

ตารางที่ 3 แสดงสรุปองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ในจังหวัดพัทลุง

องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's)	ลักษณะทางประชากรศาสตร์						
	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	สถานภาพ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ภูมิลำเนา
แหล่งท่องเที่ยว	✗ (0.18)	✗ (0.12)	✗ (0.50)	✓ (0.00*)	✗ (0.09)	✗ (0.92)	✗ (0.91)
การเข้าถึง	✗ (0.41)	✓ (0.00*)	✗ (0.84)	✓ (0.00*)	✓ (0.00*)	✗ (0.73)	✗ (0.96)
ที่พักแรม	✗ (0.68)	✓ (0.01*)	✓ (0.04*)	✓ (0.00*)	✗ (0.06)	✗ (0.28)	✗ (0.18)
บริการเสริมอื่น ๆ	✗ (0.14)	✓ (0.00*)	✓ (0.00*)	✓ (0.00*)	✗ (0.18)	✓ (0.01*)	✓ (0.00*)
สิ่งอำนวยความสะดวก	✗ (0.41)	✓ (0.00*)	✗ (0.07)	✓ (0.00*)	✓ (0.03*)	✗ (0.36)	✗ (0.33)
ความพร้อมจัดรายการนำเที่ยว	✗ (0.55)	✓ (0.00*)	✓ (0.00*)	✓ (0.03*)	✓ (0.00*)	✓ (0.04*)	✓ (0.00*)
การบริการของภาครัฐ	✗ (0.08)	✓ (0.01*)	✓ (0.00*)	✓ (0.00*)	✓ (0.00*)	✓ (0.00*)	✗ (0.50)
ความเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น	✗ (0.95)	✗ (0.10)	✗ (0.71)	✗ (0.06)	✓ (0.00*)	✗ (0.65)	✗ (0.27)
กิจกรรมการท่องเที่ยว	✗ (0.67)	✓ (0.02*)	✗ (0.07)	✓ (0.01*)	✓ (0.00*)	✗ (0.14)	✗ (0.58)
บรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว	✗ (0.90)	✗ (0.19)	✗ (0.07)	✓ (0.00*)	✓ (0.03*)	✗ (.08)	✗ (0.52)
ภาพรวม	✗ (0.85)	✓ (0.00*)	✓ (0.03*)	✓ (0.00*)	✓ (0.00*)	✗ (0.15)	✗ (0.34)

หมายเหตุ : กำหนดให้เครื่องหมาย ✓ แทนข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

กำหนดให้เครื่องหมาย ✗ แทนข้อที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว(10A's) ในจังหวัดพัทลุง จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ใน

ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.35$, $SD=0.62$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=4.40$, $SD=0.54$) อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากจังหวัดพัทลุงมีทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวและทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีความโดดเด่นด้านทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางธรรมชาติ เช่น แหล่งเรียนรู้ศิลปะการแกะรูปหนังตะลุง (กลุ่มหน้าถ้ำพระ) งานโนราห์โรงครู นาริมเล ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและพันธุ์พืชทะเลน้อย ตลาดใต้โหนด ตลาดสวนไผ่ขวัญใจ และศูนย์เรียนรู้นาโปแก เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธิกา พ่วงแสง และคณะ (2564: 53-67) พบว่า พื้นที่จังหวัดพัทลุงมีมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าและควรค่าแก่การอนุรักษ์ รักษา และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการท่องเที่ยวจำนวนมาก โดยองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมของจังหวัดพัทลุง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตัญญา เพชรสง และคณะ (2564: 69-80) พบว่า ศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดในการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงมีศักยภาพมากที่สุด นอกจากนี้ ด้านบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.59$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภาวิณี กิตติวินิต (2564: 22-32) ที่พบว่าชุมชนให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ด้านความเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.59$) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.61$) ด้านที่พักแรม ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.57$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.62$) และด้านการเข้าถึง ($\bar{X}=4.23$, $SD=0.57$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ตัญญา เพชรสง และคณะ (2564: 69-80) พบว่า ศักยภาพด้านที่พัก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของจังหวัดพัทลุงก็มีศักยภาพสูงเช่นกัน เนื่องจากจังหวัดพัทลุงเป็นเมืองท่องเที่ยวเมืองรองที่ภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวจึงทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยจึงทำให้จังหวัดพัทลุงได้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าจังหวัดพัทลุงมีที่พักหลากหลายรูปแบบทั้งรีสอร์ท โฮมสเตย์และโรงแรมมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นเชิงผจญภัยและเรียนรู้วิถีชุมชนพร้อมกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมทำกิจกรรมเพื่อศึกษาวัฒนธรรมชุมชนมากขึ้น ได้แก่ ล่องแก่งหนานมดแดง สาธิตการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดพัทลุง การไถนา การเชิดตัวหนังตะลุง เป็นต้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุญญนิรันดร์ อังศุธิรกุล และคณะ (2566: 84-98) ที่มีการทดสอบสมมติฐาน พบว่าด้านลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวแตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนา มีผลกระทบต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีรายได้ 15,001-25,000 บาท สถานภาพสมรส อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และภูมิลำเนาอยู่ภาคใต้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพและอำนาจในการเดินทางท่องเที่ยวสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรธนพร จันทรฉายและจักรพงษ์ ปานสุวรรณ (2564: 408-418) ที่ส่วนใหญ่แก่นักท่องเที่ยวในช่วงอายุ 21-40 ปี ที่มีรายได้ในช่วง 15,000-25,000 บาทจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพการเดินทางสูง แต่เพศไม่มีผลกระทบต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ทั้งนี้เนื่องจากไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชายที่มีต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10A's) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงส่วนใหญ่เป็นกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีรายได้แน่นอน ดังนั้นจึงควรมีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่หลากหลายแปลกใหม่ และสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดความประทับใจและกลับมาเที่ยวซ้ำ ด้วยการนำเอาองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (10 A's) มาใช้ในการพัฒนาตั้งแต่การนำเอาความโดดเด่นเฉพาะที่ไม่เหมือนสถานที่ท่องเที่ยวอื่นของแหล่งท่องเที่ยว มาเป็นตัวดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยการสื่อสารการตลาดที่น่าสนใจ ให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาปรับปรุงการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้สะดวก ในด้านที่พักแรมก็ควรมีตัวเลือกที่หลากหลายให้กลุ่มนักท่องเที่ยวหลากหลายรายได้เข้าถึงและครอบคลุมตามความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการเสริมอื่นๆ ควรมีความครอบคลุม ให้นักท่องเที่ยวสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวได้เต็มประสิทธิภาพ และหน่วยงานภาครัฐควรมีการเพิ่มเติมการบริการเพื่อความพร้อมที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยว รวมถึงการให้ความรู้กับคนในชุมชนและสร้างทัศนคติให้คนในชุมชนให้ความร่วมมือในการต้อนรับนักท่องเที่ยว เพื่อให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบรรยากาศน่าเที่ยว กิจกรรมสนุก สร้างความแตกต่างไม่เหมือนแหล่งท่องเที่ยวอื่น เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดประสบการณ์ใหม่ที่ประทับใจ นำไปสู่การกลับมาใช้บริการซ้ำและการบอกต่อกับนักท่องเที่ยวรุ่นถัดไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการสร้างเครือข่ายและสร้างความร่วมมืออย่างแท้จริงระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และนำแผนพัฒนาพื้นที่มาปฏิบัติร่วมกันได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง และควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์จังหวัดพัทลุงให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมการท่องเที่ยว. (2564). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 05 การท่องเที่ยว. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2022/03/11_NS-05_070365.pdf สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2567.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2564). 9 แนวโน้มใหม่ในอนาคตการท่องเที่ยว. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://api.tourismthailand.org/upload/live/content_article_file/20603-15378.pdf สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2567.

- ตัญญา เพชรสง, ชมพูนุช จิตติถาวร และผกามาศ ชัยรัตน์. (2564). ศักยภาพการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดพัทลุง. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*. 7(5): 69-80.
- บุญญ์นิรันดร์ อังสุธิกุล,สิริพร ดงสิงห์,พศวรรตร์ วรพันธ์ และเสาวนีย์ สมันต์ศิริพร. (2566). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา: เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่-ห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี. *วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. 1(1): 84-98.
- พรรณปพร จันทรฉาย จักรพงษ์ ปานสุวรรณ. (2564). พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวเชิงศาสนาในเขตเกาะเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ช่วงสถานการณ์โควิด-19 ระบาด. *สังคมไทยหลัง NEW NORMAL: การเรียนรู้ การวิจัย และการสร้างสรรค์ การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 12 สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. 408-418.
- เมธิกา พ่วงแสง ปาริชาติ ช้วนรักษธรรม และรัชพล แยมกลีบ. (2564). การจัดการความรู้ทุนทางวัฒนธรรมของจังหวัดพัทลุงเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*. 2(2): 53-67.
- ศุภาวิณี กิตติวินิต. (2564). ความพร้อมและศักยภาพทรัพยากรที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนตำบลลิเล อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*. 16(1): 22-32.
- สาโรจน์ สามารถ ฤาเดช เกิดวิชัย และดวงสมร โสภณธาดา (2565). การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดพัทลุง. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*. 7(3): 422-437.
- สำนักงานจังหวัดพัทลุง. (2566). *ประวัติความเป็นมาของจังหวัด*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.phatthalung.go.th/2022/content/general> สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2567.
- Cochran, W. G. (1953). *Sampling Techniques*. New York: John Wiley & Sons. Inc.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), pp. 297-334.

